

Turunen, Juuso

Pihtiputaan kunta

Saanijärven, Elämäjärven sekä muun itäisen vesistön rantaosayleiskaava

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika 25.8.2025 13:00 – 13:44

Paikka Teams-neuvottelu

Läsnä

Nimi	Organisaatio
Kinnunen Lauri	ELY
Manerus Eero	ELY
Nykänen Mari	ELY
Pulkkinen Pekka	ELY
Helle Ilona	ELY
Pusa Liisa	ELY
Raekallio Mari	ELY
Valkeejärvi Elina	ELY
Bergius Liisa	Keski-Suomen liitto
Silen Saija	Keski-Suomen museo
Moilanen Nina	Keski-Suomen museo
Komulainen Irma	Keski-Suomen pelastuslaitos
Ouni Maria	FCG
Turunen Juuso	FCG
Takkinen Taito	Pihtipudas
Haapaniemi Henri	Pihtipudas
Kinnunen Ari	Pihtipudas
Terho Alina	Pihtipudas
Junikka Martti	Pihtipudas
Kumpulainen Salla	Pihtipudas
Pietarila Riina	Viitasaari
Laukkanen Sami	Pyhäjärvi

1 Kokouksen avaus ja järjestäytyminen (esittäytymiset, puheenjohtajan ja muistion laatijan valinta)

Eero Manerus ELY:ltä toimii puheenjohtajana. Juuso Turunen FCG:ltä laatii muistion. Käydään esittäytymiskierros.

2 Kunnan puheenvuoro

Kunnalla ollut pitkään tahtotila kehittää itäisten alueiden rantarakentamista.

3 Osayleiskaavan esittely (FCG)

Maria Ouni käy läpi OAS:in sekä laaditut selvitykset pääkohdittain.

4 Viranomaisten kannanotot

Keski-Suomen ELY-keskus: Selvitysten ajantasaisuus. Luonto- ja maisemaselvitys on yli 10 vuotta vanha ja maiseman osalta suppea. Nykyään suositaan erillisselvityksiä ja hyödynnetään enemmän paikkatietoa. Maisemassa tapahtuu muutoksia 10 vuodessa, myös inventoinnit ovat päivittyneet. Valtakunnalliset arvokkaat maisema-alueet (VAMA) ovat päivittyneet 2021. Perinnebiotooppi-inventoinnit ovat päivittyneet 2020-luvulla. Ajantasaiset aineistot-huomioitava, maisemaselvitys tulisi päivittää, mieluiten omana selvityksenään. Pihtiputaalla useita tuulivoimahankkeita. Olisi hyvä perehtyä myös vireillä olevien tuulivoimakaavojen maisemavaikutustenarviointeihin.

Keski-Suomen ELY-keskus: Liito-oravaselvitykset tehtävä uusiksi koska yli 5 vuotta vanhoja. Luonnonsuojelulaki päivitetty, luonnonsuojelutyypit pitää päivittää. Luopas opas: Uhanalaisluokitus on päivittynyt 2019 joten päivitystarve. Havaintotiedot päivitettävä laji.fi. + tiira havaintotiedot huomioitava. Luonnonsuojelualueet saattavat olla muuttuneet, tai niitä on voinut tulla lisää. Maastonselvitykset on päivitettävä sekä maastossa, että kirjallisesti. Natura-vaikutukset täytyy arvioida vaikutustenarvioinnissa. Luontoselvityksessä puutteita direktiivilajien osalta. Viitasammakko ja lampikorennot tärkeitä.

Keski-Suomen ELY-keskus: Luontoselvityksen tietolähteet: lohikala aineisto, herkkien vesien aineisto, syken purohelmi aineistomallinnus, pienvesien luonnontilaisuutta. Metsälain ja vesilain kohteet. Norot yms tsekattava maastossa. Vesien käsittely / riittävät viivytykset. Vesi.fi

Keski-Suomen ELY-keskus: Natura-vaikutusten arviointi Natura-alueista asianmukaisesti.

Keski-Suomen ELY-keskus: Vesienhoito ekologisten tilojen luokittelu päivitettävä ja pohjavesialueen rajauksien tarkastus. Vesienhoitoa koskeva ekologisen tilan ohjelma 2022-2027. Luontoselvitykseen: avoimet aineistot, norojen muuttaminen kiellettyä ilman poikkeuslupaa.

Vesienhoidon kymijoen suomenlahden vesienhoitosuunnitelma, avoimet kartta-aineistot vesi.fi., ravinnekuormitus.

Keski-Suomen Museo: Arkeologinen kulttuuriperintö: Selvitysten ajantasaisuus on yleensä 10 vuotta. 2013 tutkittu alue ja nykyinen eivät täysin vastaa toisiaan. Täytyy tarkentaa, mitkä alueet ovat sellaisia, joihin vanha selvitys on ok ja mitkä täytyy täydentää.

Keski-Suomen liitto: Keski-Suomen maakuntakaava 2040 (Tuulivoimaa ohjaava maakuntakaava) on voimassa, mutta ei lainvoimainen. Maakuntakaavan 2040 taustaselvitykset on hyvä huomioida, mm. maakotka, metsäpeura, maisema-asiat. Selostuksessa näyttää naapuri maakuntakaavojen tilanne, ja mahdollisesti RYK:it.

Keski-Suomen Museo: Rakennettu kulttuuriympäristö selvitys 2011 ei kata koko suunnitteleluuetta. Kohdistui silloin Saani- ja Elämänjärven ympäristöön. Paljon alueita, joita ei ole inventoitu tai inventoitu 40 vuotta sitten. Esimerkiksi Liitonjärveltä löytyy yksittäisiä kohteita. Osalla alueista ei ole ollenkaan tai on vaan vähän, mutta on myös alueita, jotka heikkoja kohteita 15 vuotta sitten, joten kevyt tarkastelu olisi syytä tehdä jo inventoitujen kohteiden osalta.

Keski-Suomen Museo: Modernin arkkitehtuurin aika tulisi tarkastella (sotien jälkeen erityisten rakennustyyppien osalta). Käyttöoikeudet kollekteen. Yhteyshenkilönä Nina Moilanen.

Keski-Suomen ELY-keskus: VT4 kehittäminen Saanijärven rannan alueella otettava huomioon. Toimenpide ja aluevaraus suunnitelma huomioitava.

Teamsin keskusteluun tulleet kommentit:

Keski-Suomen Pelastuslaitos: Onko näissä suunnitelmissa huomioitu tarpeen mukaan pelastuslaitokselle viranomaisveneiden laskumahdollisuus (laituri), ranta-alueilla, joilla se katsotaan tarpeelliseksi?

Keski-Suomen ELY-keskus: Vesienhoidon toimenpideohjelmassa on myös esitettyjä kunnostustoimenpiteitä osalle kaava-alueen vesimuodostumista: Saanijärveen on esitetty Suuren rehevöityneen järven kunnostus (pinta-ala yli 5 km²). Toimenpiteenä on Saanijärven vedenpinnan nostaminen. Tätä ei ole vielä toteutettu. Liitonjokeen on esitetty kunnostusta, samoin Kortteisen kanavaan. Vesienhoidon asiakirjat löytyvät täältä: <https://www.ymparisto.fi/fi/luonto-vesistot-ja-meri/vedet-ja-vesistot/vesien-ja-merensuojelu/vesien-ja-merenhoidon-suunnitteluvaiheet-ja-toimijat/vesienhoidon-suunnittelu-ja-yhteisty-keski-suomi>

Keski-Suomen ELY-keskus: Ohje perinnebiotooppiaineiston tietopyyntöön : <https://www.metsa.fi/maat-ja-vedet/paikkatieto/aineistopyynnot/>

Keski-Suomen ELY-keskus: Varsinaisesti pohjavesialueita ei ole suunnittelualueilla, mutta Mari Nykäsen mainitsevat pienvedet (sisältää luonnontilaiset lähteet) tulee varmaankin selvittää.

5 Jatkotoimenpiteet

Konsultti ja kunta keskustelevat kaavan aikataulusta esille nousseiden asioiden takia.

6 Mahdolliset muut asiat

Ei muita asioita.

7 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 13.44.

Muistion laatija

Juuso Turunen

Jakelu

Osallistujat ja kutsutut

Tiedoksi

FCG:n työryhmä